

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Fristående förskola - Regelbunden tillsyn förskolan Bysen, Lau**Förlag till beslut**

Barn- och utbildningsnämnden tilldelar föräldrakooperativet Bysen ett föreläggande enligt 26 kap, 10 § skollagen avseende brister i:

- Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete
- Verksamhetens systematiska kvalitetsarbete

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar av fristående förskolor med enskild huvudman inom Region Gotland enligt 26 kapitlet i skollagen (2010:800). Vid tillsyn 2024 av Bysens förskola i Lau, huvudman föräldrakooperativet Bysen, framkom brister.

Föräldrakooperativet Bysen behöver vidta följande åtgärder för att uppnå ett godkännande:

- Det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska hanteras, dokumenteras och inriktas mot de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter.
- Det systematiska kvalitetsarbetet på verksamhetsnivå ska hanteras, dokumenteras och inriktas mot de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter.

Ärendebeskrivning

2024-09-02 startade en regelbunden tillsyn av förskolan Bysen i Lau där föräldrakooperativet Bysen är huvudman. Vid tillsyn har en ägar- och ledningsprövning genomförts för att granska styrelsens lämplighet samt insikt kring skollag, arbetsmiljö och arbetsrätt samt ekonomi. Verksamhetens ekonomi har även genomgått en granskning. För att säkerställa att huvudman och verksamheten följer de föreskrifter som krävs har dokument som styrker detta begärts in och verksamhetsbesök har genomförts på plats. Personal och vårdnadshavare har svarat på enkäter utifrån läroplanens mål och uppföljande intervjuer med rektor, personal och delar av styrelsen har genomförts. Vid sammanställning av inkomna uppgifter framkom brister.

Bedömning

Föreläggande om åtgärder

Barn- och utbildningsnämnden ger ett föreläggande enligt 26 kap, 10 § skollagen till föräldrakooperativet Bysen (716405-0234). Huvudman ska vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Huvudmans systematiska kvalitetsarbete

Huvudmannens dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet ska utgå från de nationella målen för förskolan och ska beskriva barnens lärande och utveckling. Dokumentationen ska visa på vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt. Den behövs för att kunna följa en kvalitetsutveckling över tid och för att kunna se effekterna av utvecklingsarbetet. Dokumentationen möjliggör spridning av kunskap och erfarenhet och kan bli ett underlag för beprövad erfarenhet.

Föräldrakooperativet Bysen behöver vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet kvalitet (skollagen 4 kap 3 och 5-8 §§):

- Huvudmannen behöver utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att planering, uppföljning och utvärdering omfattar de nationella målen för förskolan. Planeringen, uppföljningen och utvärderingen behöver omfatta barnens utveckling och lärande.
- De beslut om förbättringsåtgärder som huvudmannen fattar behöver utgå ifrån en analys av identifierade utvecklingsbehov i förskolan. Detta gäller även i de fall huvudmannen väljer att prioritera och tydliggöra mål för uppföljning.

Motivering

Vid genomgång av inskickade dokument saknas dokumentation som visar att man systematiskt genomför nulägesbedömning, analys, planering och utvärdering kopplat till barns lärande och utveckling. Det går inte heller att utläsa varken i verksamhetsplan eller verksamhetsberättelsen att huvudman har ett eget målinriktat arbete utifrån läroplanen.

I *årsplan för det systematiska kvalitetsarbetet ht2023-vt2024* beskriver styrelsen att deras mål är att få en tydligare systematik i kvalitetsarbetet från huvudman till rektor och pedagoger och anger att målet i kvalitetsarbetet är att utveckla verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Målet är välgrundat och nödvändigt för att utveckla verksamhetens arbete men saknar koppling till barnens utveckling och lärande, i enlighet med läroplanen.

Huvudman beskriver att man gör utvärdering utifrån rektors kvalitetsrapport, föräldraenkät och medarbetarsamtal samt hur man två gånger om året utvärderar pedagogernas systematiska kvalitetsarbete. Denna utvärdering har inte presenterats vid tillsyn och därmed kan det inte säkerställas att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i sin helhet.

I intervju med både huvudman och rektor framkommer det att man är i uppstart på ett dokumentera sitt arbete och att det inte finns något som motsvarar kraven på systematiskt kvalitetsarbete från tidigare år. Huvudman beskriver hur man påbörjat ett arbete med Skolverket för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet men utvecklingsarbetet är endast inriktat på verksamhetsnivå och inte huvudmannens eget systematiska kvalitetsarbete.

Föräldrakooperativet Bysen behöver med utgångspunkt i vad skollagen och läroplanen säger om systematiskt kvalitetsarbete beskriva hur de avser förbättra arbetet inom bedömningsområdet systematiskt kvalitetsarbete.

Verksamhetens systematiska kvalitetsarbete

Verksamhetens systematiska kvalitetsarbete ska synliggöra kvalitet och likvärdighet. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen kan verksamheten skapa och dela kunskap om vad som leder till framgång. Dokumentationen möjliggör spridning av kunskap och erfarenhet och kan bli ett underlag för beprövad erfarenhet.

Skollagen och läroplan för förskolan innehåller ett tydligt krav på systematiskt kvalitetsarbete och att det är rektor som är ansvarig. Där framgår också att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av förskollärare, övrig personal och barn. Barn i förskolan och deras vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektor vid Bysens förskola behöver vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet kvalitet enligt skollagen och läroplan. (4 kap 4-6 §§, och läroplan för förskolan 2.8.):

- Rektor behöver utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att planering, uppföljning och utvärdering i högre grad omfattar de nationella målen för förskolan. Planeringen, uppföljningen och utvärderingen behöver också omfatta barnens utveckling och lärande.
- De beslut om förbättringsåtgärder som rektor fattar behöver utgå ifrån en analys av identifierade utvecklingsbehov i förskolan.

Motivering

Rektors dokumentation har en övervägande tonvikt på beskrivning av uppdraget utifrån läroplanen. Den beskriver tydligt hur undervisningen är organiserad, vilka arbetssätt och läroklimat man har på förskolan. Det beskrivs även vilka förutsättningar som verksamheten haft för att genomföra uppdraget. Förskolans arbete med barnens utveckling och lärande utifrån läroplanens nationella mål, får en mer sparsam beskrivning.

Slutsatser och prioriterade utvecklingsområden har tydliga kopplingar till hur man önskar utveckla personalens arbetssätt och verksamhetens miljöer. Arbetet utifrån läroplanens nationella mål, som återfinns i LpFö18; del 2.1-2.3, får en sparsam beskrivning i kvalitetsrapporten och i övriga dokument. Analys

och bedömning av barnens lärande och utveckling dokumenteras inte. Även arbetsplanen ger en god beskrivning av hur personalen arbetar för att uppfylla uppdraget och hur man arbetar med de nationella målen i läroplanen. Det saknas dock utvärdering och analys av hur detta arbete påverkat barnens utveckling och lärande.

Det framkommer att det inte funnits något fullständigt dokumenterat kvalitetsarbete sedan tidigare vilket visar att man inte till fullo har uppfyllt uppdraget med att dokumentera kvalitetsarbetet.

Rektor vid förskolan Bysen behöver med utgångspunkt i vad skollagen och läroplanen säger om systematiskt kvalitetsarbete beskriva förbättringsarbetet inom bedömningsområdet.

Uppföljning

Vidtagna åtgärder enligt nedan ska redovisas senast 30 maj 2025 till Barn- och utbildningsnämnden: e-post: registrator-bun@gotland.se ange ärendenummer 2024/1512

- Huvudmannen behöver utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att planering, uppföljning och utvärdering omfattar de nationella målen för förskolan. Planeringen, uppföljningen och utvärderingen behöver omfatta barnens utveckling och lärande.
- De beslut om förbättringsåtgärder som huvudmannen fattar behöver utgå ifrån en analys av identifierade utvecklingsbehov i förskolan. Detta gäller även i de fall huvudmannen väljer att prioritera och tydliggöra mål för uppföljning.
- Rektor behöver utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att planering, uppföljning och utvärdering i högre grad omfattar de nationella målen för förskolan. Planeringen, uppföljningen och utvärderingen behöver också omfatta barnens utveckling och lärande.
- De beslut om förbättringsåtgärder som rektor fattar behöver utgå ifrån en analys av identifierade utvecklingsbehov i förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2024-10-21

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bilaga 1

Ingreipanden vid tillsyn enligt skollag 26 kap 10-12 §§

10 § Föreläggande

Om en skola eller verksamhet har brister kan kommunen fatta beslut om ett föreläggande. I föreläggandet står vilka brister som måste åtgärdas, och vilka krav vi ställer på huvudmannen, alltså den som driver verksamheten. Vi följer upp att bristerna åtgärdas.

Ett föreläggande kan också ligga till grund för andra tvångsåtgärder som tillfälligt verksamhetsförbud, återkallande av tillståndet för en fristående skola eller statliga åtgärder för rättelse mot kommunal verksamhet.

Föreläggande med vite

Ett föreläggande kan förenas med vite. Det betyder att huvudmannen, alltså den som ansvarar för skolan, kan bli tvungen att betala en summa pengar om inte bristerna åtgärdas i tid.

Skolinspektionen bestämmer i beslutet hur stort vitet ska vara. Om huvudmannen inte följer föreläggandet kan vi ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Pengarna går till statskassan.

Huvudmannen, alltså den som ansvarar för skolan, kan överklaga ett föreläggande med vite till förvaltningsrätten.

11 § Anmärkning

Om en skola eller verksamhet har mindre allvarliga brister kan Skolinspektionen fatta beslut om en anmärkning.

Huvudmannen är då skyldig att åtgärda bristerna, och vi följer upp att bristerna åtgärdas. En anmärkning kan inte förenas med vite eller ligga till grund för tvångsåtgärder mot en skola, men om huvudmannen inte åtgärdar bristerna kan vi besluta att förelägga huvudmannen att åtgärda bristerna.

12 § Avstående från ingripande

Även om en skola eller verksamhet har brister kan Skolinspektionen avstå från att ingripa.

Denna möjlighet finns om överträdelsen är ringa, om bristen snabbt rättas till eller om det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Även om vi fattar beslut om att avstå från att ingripa beskriver vi bristerna i beslutet.

Återkallelse

13 § En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och

2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 kap. 6 a §. *Lag (2018:1158)*.

14 § Ett godkännande av en enskild som huvudman inom skolväsendet får återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap. 5 § andra och tredje styckena och 6 §.

Ett godkännande av en enskild som huvudman för pedagogisk omsorg får återkallas om förutsättningarna för godkännande enligt 25 kap. 10 § första stycket 1 och 2 och andra stycket inte längre är uppfyllda. *Lag (2022:1088)*.

15 § Inom två år från ett beslut om föreläggande enligt 10 § som gäller ett allvarligt missförhållande får en tillsynsmyndighet återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, trots att föreläggandet har följts, om

1. det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten, och
2. huvudmannen redan före föreläggandet har visat bristande förmåga eller vilja att fullgöra sina skyldigheter som huvudman för verksamheten. *Lag (2022:115)*

16 § Tillsynsmyndigheten får besluta att ett beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.